

Çizgi Ötesi Ne İdi?

H. Bulut

İki on yıldan fazla bir zaman önce, Harp Okulu'nun birinci sınıfında iken bir gün etüt saatinde kısım birisi girdi ve "Çizgi Ötesi" diye bir derginin var olduğunu, katılmaya istekli olanların kendisine müracaat etmesini söyledi.

Çizgi Ötesi maceram öyle başladı.

Okul komutanlarından Işık Koşaner "amacınız çizgiyi aşmadan çizginin ötesinde olmak olmalı" demişti Çizgi Ötesi'ne hitaben.

Askerler, gerçekliğe yaslanmayan bu tür aforizmaları hep sevegelmişlerdir zaten.

Çizgiyi aşmadan çizginin ötesinde olmak mümkün değildir elbette.

Çizgi Ötesi ve onun Birinci Tabur'daki odasına girip çıkanlar çizgiyi aşarak ötesine geçtiler.

Kelimenin tam anlamıyla devrimci bir adımdı Çizgi Ötesi'nin ortaya çıkışı ve kendini sürdürmesi. Daha özgür koşullarda daha özgür tahliller de yapabiliriz ama şimdilik bu kadarını söylemekle yetinmek istiyorum. Gerçekten devrimci, ilerici bir adımdı.

1834'ten bu yana yaklaşık 200 yıllık tarihinde, Harp Okulu'nun bu kadar özgürlükçü ve bu kadar demokrat bir girişimi olmamıştır.

Bunu başaran, bunu kotaran gencecik, idealist insanlardı.

Motoru kendinden, içinden yanan bir grup genç.

Harp Okulu gibi bir yerde, dışarıdan, kitapçılardan alınan kitapların "kontrol edilmiştir" damgasıyla damgalandıktan sonra okunabildiği bir yerde, el yordamıyla öğrendikleri, edindikleri bilgileri yazıya döküp cesurca paylaştılar.

Örneğin Boğaziçi Üniversitesi'nde doğsaydı gayet naif görülebilecek bu dergi, 28 Şubat'ın birkaç yıl öncesinde, Türkiye'nin suikastlarla dolu karanlık yılların hemen akabindeki o füme zamanlarda, Türk tipi ve üstelik karacı askerliğin kalesi olan Kara Harp Okulu'nda doğdu!

Tam da bu yüzden naif değil, çok ama çok ciddi bir girişim, bir eylemdi. Bir praxis, bir muamelattı.

İçinde doğduğu koşullar ve içinde yazılanlar akademik incelemeleri hak ediyor. Eminim ileride bu da olacaktır.

İçinde şiirler yazıldı, "isterseniz ayakkabı numaranızı bile yazabilirsiniz" diyen Yaşar Büyükanıt'a "ayakkabı numaram 43!" diye cevap verdi... Karikatürler çizildi, sosyolojiden edebiyata geleneksel askerlik anlayışının pencerelerinin çok dışında şeyler söylendi.

Havacı dostlarımızın Karacılara öykündüğü ve imrendiği ve -üzgünüm- onları geçtiği belki tek yer oldu Çizgi Ötesi. Gün Işığı'na da selam olsun.

Haklarını yemeyelim, özellikle okul komutanı Yaşar Büyükanıt ve alay komutanları bu girişime, bazen kendi kariyerlerini de riske atarak, büyük destek verdiler.

Doğu Aktulga-Yaşar Büyükanıt çizgisinin o özgürlükçü-ilerici-değişmeci niteliği o minvalde sürseydi, sadece Harp Okulu değil, sadece TSK değil, Türkiye de başka bir yol izleyebilirdi.

Ama olaylar başka türlü gelişti.

O gelişen olaylar dizgesi neticesinde Çizgi Ötesi'nin birçok emektarı dünyanın çeşitli yerlerine serpildi.

İçeride olanlar var!

Aralarındaki binlerce kilometrenin ve büyük saat farklarının hiçbir önemi yok.

Yıllar önce, Çizgi Ötesi'nin önemli isimlerinden birinin söylediği gibi "Aya bakalım, ayı görüyor muyuz? Hepimiz aynı ayı görüyoruz!"

Mademki hâlâ aynı ayı görüyoruz, o zaman tekrar merhaba!